

JUOZAS BAČKIS
(1901-1942)

Ateitininkų, skautų veikėjas, gimnastikos mokytojas, majoras.

Gimnazijose trūkstant specialistų, trečiame dešimtmetyje (ir vėliau) fizinio lavinimo, kaip tada vadino gimnastikos, mokytojais buvo kviečiami daugiau su šiuo darbu susipažinę karininkai. Taip Panevėžio gimnazijoje 1923-1924, Mokytojų seminarijoje 1926-1928 m. gimnastikos pamokas vedė vyresnysis leitenantas Juozas Bačkis.

Juozas Bačkis, kaip ir jo brolis diplomatas Stasys, gimė 1901 m. rugsėjo 4 d. Pasvalio rajono Pantakonių k. pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Mokydamasis Panevėžio gimnazijoje, buvo aktyvus ateitininkų organizacijos narys. 1919 m. bolševikams užgrobus šiaur rytinę Lietuvos dalį, kaip teigia jo brolis Stasys savo atsiminimuose, dalyvavo

kovose su bolševikais Joniškėlio partizanų gretose. Mobilizuotas į Lietuvos kariuomenę, buvo pasiūstas į karo mokyklą. Ją baigė su IV-ąja karininkų laida. Iki 1931 m. tarnavo Panevėžyje (Pajuostėje) dislokuotame Lietuvos Karaliaus Mindaugo 4-ajame pėstininkų pulke, eidamas įvairias pareigas. 1926-1928 m. buvo divizijos štabo švietimo dalies vadovas.

Be tiesioginio darbo dalinyje, gimnastikos pamokų, daug padėjo jaunai skautų organizacijai. 1927-1928 m. vadovavo mišriam skautų tuntui. Kaip teigia Petras Jurgėla "Lietuviškoje skautijoje", jūrų skautų Šarūno laivo vado gimnazisto Broniaus Michelevičiaus prašymu 1926 m. I divizijos vadas generolas Petras Tamašauskas leitenantą Juozą Bačkį paskyrė kariniu šarūnėnų instruktoriumi.

Kaip gabus karininkas, 1931 m. kovo 9 d. buvo perkeltas į Kauną, į vyriausiąją kariuomenės štabą. Čia baigė gimnaziją, Vytauto Didžiojo Aukštosios karo mokyklos intendantūros skyrių ir buvo paskirtas į intendantūros štabą. Teigiama, kad buvo Prezidentūros rūmų komendantu. 1939 09 08 buvo suteiktas majoro laipsnis.

Prasidėjus sovietiniai okupacijai kurį laiką tarnavo šaulių divizijos štabe. 1941 m. birželio 14 d. kartu su kitais karininkais, kaip 1919 m. kovų su bolševikais dalyvis, kaip diplomato Stasio Bačkio, tuo metu atstovavusio nepriklausomą Lietuvą Paryžiuje brolis, buvo suimtas ir ištremtas į Sajanus Krasnojarsko kr. Lageriuose ir žuvo 1942 m. rugsėjo 23 d. Grupinio palaidojimo vietos nebeliko – ten stovi gamykla ar gyvenvietė.